

Artediskolan
Barn- och utbildningskontoret
914 81 Nordmaling

2010-03-15
1 (20)
Dnr 43-2009:4135

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Artediskolan
i Nordmalings kommun

Innehåll

Tillsyn i Artediskolan	3
Helhetsbedömning och beslut.....	3
Skolinspektionen har i tillsynen av Artediskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas	5
Bilaga 1: Allmänt om tillsynen	1
Beskrivning av skolan	1
Bilaga 2: Tillsynsprotokoll för Artediskolan	1
Bedömningar och motiveringar	2
Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat.....	2
Bristområde: Kunskaper	2
Bedömningar och motiveringar	3
Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	3
Bristområde: Fokus på skolans uppdrag	3
Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering	3
Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	4
Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	4
Huvudområde: Skolans lärandemiljö.....	5
Bristområde: Fokus på lärande.....	5
Huvudområde: Skolans lärandemiljö.....	7
Bristområde: Tillit till elevens förmåga.....	7
Huvudområde: Skolans lärandemiljö.....	8
Bristområde: Trygg lärandemiljö.....	8
Huvudområde: Enskild elevs rätt.....	9
Bristområde: Särskilt stöd.....	9
Huvudområde: Enskild elevs rätt.....	11
Bristområde: Rektorns beslutsfattande	11

Rektor Gunilla Wallmark
Nordmalings kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
914 81 Nordmaling

Tillsyn i Artediskolan

Grundskola årskurs 7–9

Obligatorisk särskola 7–10

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Artediskolan och Nordmalings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Offentlig statistik visar att elevernas kunskapsresultat vid Artediskolan är låga och har legat under förväntat resultat alltsedan det nya betygssystemet infördes 1998. År 2009 är resultaten anmärkningsvärt låga då endast 54 procent av samtliga elever och 47 procent av pojkarna når målen i samtliga ämnen. Skolinspektionen bedömer att kraftfulla åtgärder måste vidtas för att alla elever på skolan ska ges förutsättningar att nå lägsta målen i alla ämnen.

Vid Artediskolan saknas en övergripande uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, resultat av arbetet med normer och värden samt särskilt stöd. Detta är en förutsättning för och en viktig utgångspunkt i varje skolas arbete med att nå de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att Artediskolans kvalitetsarbete med att följa upp, utvärdera och vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen behöver förbättras för att skolan ska kunna förbättra måluppfyllelsen.

Artediskolan har under ett antal år haft många rektorsbyten. Detta har bland annat lett till att den pedagogiska ledningen av skolan har fått stå tillbaka och att personalen inte fått tillräckliga förutsättningar att utveckla en samsyn avseende skolans uppdrag. Detta

har i sin tur lett till att skolan upplevs som "spretig" av både rektorn, eleverna och personal. Vid tillsynen framkom dock att det finns en medvetenhet hos både rektorn och personalen om att de behöver utveckla en bättre samsyn. Personal efterfrågar också en tydlig pedagogisk styrning och ledning.

Tillsynen visar vidare att det vid Artediskolan finns en kultur som innebär låga förväntningar på eleverna och att ansvaret för låga resultat i stor utsträckning läggs på eleven. Det har också varit vanligt förekommande med anpassad studiegång i framför allt de naturorienterande ämnena när elever bedöms ha svårigheter att nå målen. Rektor som arbetat vid skolan i cirka 1,5 år har tagit tag i frågan och arbetar för att förändra detta synsätt men uppger i intervju att det är svårt att förändra den kultur som råder. Här vill Skolinspektionen betona skolans särskilda uppdrag att arbeta för att bryta invanda mönster och kompensera elevers olika förutsättningar. För att kunna leva upp till detta mål måste skolan ha utvecklade strategier och en inkluderande pedagogik i hela utbildningen. Enligt läroplanen, Lpo 94 kräver detta att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Forskning visar också att höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna har betydelse för elevernas resultat. För att kunna öka måluppfyllelsen måste personalen vid Artediskolan i större utsträckning utvärdera sin roll och sitt ansvar avseende undervisningens utformning och anpassning till elevens tidigare erfarenheter och kunskaper.

Vid klassrumsbesök och intervjuer har framkommit att kvaliteten i undervisningen varierar. För att utveckla och öka likvärdigheten i undervisningen behöver skolan anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. De goda exempel som finns behöver spridas i hela kollegiet. Personalen behöver vidare utveckla ett gemensamt förhållningssätt kring värdegrundsfrågorna och hitta former för att öka elevernas inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Det är också av största vikt att rektorn och personalen arbetar fram rutiner för att systematiskt hantera frågor om elever i behov av särskilt stöd och arbetet med att hjälpa dessa att nå de nationella målen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Artediskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Åtgärder behövs så att alla elever ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning och säkerställer inte att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Alla lärare utvärderar inte regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som upprättas uppfyller inte förordningens krav (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg 7 kap. 2 § grundskoleförordningen (ny lydelse från den 15 juli 2008)).
- Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning inte alltid från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna och rektorn arbetar inte i tillräcklig omfattning för en likvärdig betygssättning (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 7 kap. 8 § första stycket grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg, 1 kap. 2 § skollagen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet eller att de särskilda stödinsatser som ges regelbundet utvärderas och omprövas. Skolan har heller inte upprättat någon kvalitetsredovisning (2 kap. 2 § första stycket skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen 1§, Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Rektorn och lärarna klargör inte i tillräcklig omfattning mål och krav för föräldrar och elever. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)
- Undervisningen är inte stimulerande för alla elever och alla lärare arbetar inte med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i tillräckligt stor omfattning (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Lärarna samverkar inte i tillräckligt hög grad inom skolan och med avlämnande 1–6 skolor (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).

- Elevernas ges inte möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Mål att sträva mot).
- Rektorn och lärarna har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolans ordningsregler är inte förankrade och efterlevs inte i tillräckligt hög grad. Alla lärare tar heller inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (6 kap 8 b 1. Grundskoleförordningen, Lpo 94 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).
- Skolan säkerställer inte att alla som arbetar på skolan arbetar för att relationerna mellan vuxna och elever samt mellan elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav (14 a kap 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn ser inte alltid till att elevers behov av särskilt stöd utreds och rektorn fattar inte alltid beslut om särskilt stöd enligt bestämmelserna (5 kap. grundskoleförordningen 1 kap. 2§, 4 kap. 1 § andra stycket skollagen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till de elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas inte avseende lärarstudenter och korttidsvikarier (2a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektorn och Nordmalings kommun har ansvar för att Artediskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast fyra månader från den dag beslutet för Nordmalings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nordmalings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Sten Svanholm, undervisningsråd och Mårten Olsson, utredare.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Ulrika Svedmark

Undervisningsråd

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan****Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Artediskolan**

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nordmaling kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Artediskolan den 8–10 februari och den 12 februari.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn/).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Artediskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Artediskolan skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Artediskolan

Artediskolan	Antal elever
Särskoleelever	3
Grundskola	262

Källa: Rektorn vid Artediskolan

Artediskolan ligger i centralorten Nordmaling. Utbildningen omfattar grundskolans årskurser 7–9 samt obligatorisk särskolans årskurser 7–10. För särskolans verksamhet finns en verksamhetsrapport.

Skolan leds av en rektor som tillika är rektor för kommunens SFI-verksamhet, (svenska för invandrare) samt individuellt program för nyanlända elever (IVIK).

Till Artediskolan som är kommunens enda betygssättande skola kommer elever i årskurs 7 från hela Nordmalings kommun.

Bilaga 2: Tillsynsprotokoll för Artediskolan

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen för betyget Godkänt i alla ämnen. (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna)

Andelen elever med godkänt betyg i samtliga ämnen år 2009 vid Artediskolan är anmärkningsvärt låg. Endast 54 procent av samtliga elever och 47 procent av pojkarna når målen i samtliga ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet är samma år 180,9 vilket är lägre än det genomsnittliga meritvärdet för de senaste fem åren. Andelen elever behöriga till gymnasieskolan är 77 procent och även i detta avseende når pojkarna sämre resultat än flickorna. Endast 69 procent av pojkarna är behöriga att söka ett nationellt program i gymnasieskolan. Enligt intervjuer prioriteras de behörighetsgivande ämnena på bekostnad av övriga ämnen. Skolinspektionen kan konstatera att skolans betygsresultat också över tid visar på låg måluppfyllelse samt att pojkarna når lägre resultat än flickorna. Skolinspektionen kan också konstatera att cirka 30 procent av pojkarna saknar betyg i ämnena fysik och kemi. Det enda ämne pojkarna lyckas bättre i än flickorna är i idrott och hälsa. I intervjuer framkommer också att det varit vanligt att elever vid skolan har anpassad studiegång och att de naturorienterande ämnena är ämnen som då plockas bort. Rektorn och personalen uppger i intervju att resultaten för år 2010 förväntas bli bättre än resultaten för 2009 som var särskilt låga beroende på en rad olika faktorer.

Skolinspektionen konstaterar vidare att skolans resultat sedan år 1998 avseende meritvärde och andel elever med betyg i alla ämnen inte når upp till de förväntade värden som Skolverkets beräkningsmodell SALSA anger.

Den låga andelen elever som når målen i alla ämnen är en indikation på att skolan behöver vidta kraftfulla åtgärder för ökad måluppfyllelse. I sitt systematiska kvalitetsarbete måste skolan analysera måluppfyllelsen i de olika ämnena och skillnader i måluppfyllelse mellan pojkar och flickor. I detta arbete behövs ett ökat fokus på elevernas lärande beaktas. Åtgärder för att öka undervisningens anpassning till elevernas behov och förutsättningar samt en högre grad av elevinflytande i undervisningen kan ge bättre förutsättningar för eleverna att nå målen för utbildningen. Även arbetet med särskilt stöd, åtgärdsprogram samt resultat av vidtagna stödinsatser behöver utvärderas och ytterligare åtgärder behöver vidtas i syfte att öka måluppfyllelsen.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för att säkerställa att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar)

Vid Artediskolan genomförs få diskussioner och samtal om skolans uppdrag utifrån de nationella styrdokumentens krav och i intervjuer framkommer att det saknas en samsyn hos personalen om vilka målen är och hur de ska förverkligas. Enligt rektorn förs också få samtal om den roll kursplanernas och läroplanens mål att sträva mot ska ha i undervisningen. I intervjuer med personalen efterfrågas en tydligare styrning av rektorn för att öka samsynen så att personalen kan bli mer överens om var de står och hur målen ska förverkligas.

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att varje lärare måste följa upp, utvärdera och analysera varje elevs kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas och läroplanens krav i samtliga ämnen och årskurser. Vidare bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver utveckla elevernas individuella utvecklingsplaner, IUP, med skriftliga omdömen så att de uppfyller författningarnas krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg)

Utifrån dokumentstudier och intervjuer framkommer att elevernas kunskapsutveckling regelbundet följs upp i samtliga ämnen av ämneslärare. Det varierar dock mellan lärare, ämnen och årskurser i vilken grad den uppföljning och utvärdering som görs dokumenteras och är tydligt kopplad till kursplanernas och läroplanens mål.

I samband med utvecklingssamtalen upprättas individuella utvecklingsplaner, IUP, för alla elever. Tillsynen visar dock att de planer som utarbetas vid skolan inte alltid utgår från nationella mål. De mål som finns uppsatta i de IUP som Skolinspektionen tagit del av har karaktären av aktiviteter som att göra läxor och att jobba hårdare. I de individuella utvecklingsplanerna saknas också en sammanfattning av vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. De individuella utvecklingsplanerna ska vidare innehålla skriftliga omdömen om elevens kunskaper i varje ämne. Utifrån den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen. De omdömen som ges utgår sällan från kursplanernas mål utan innehåller mest omdömen om samarbetsförmåga, arbetstempo, ordning och uppförande. Lärare vid Artediskolan framför synpunkter på att det är svårt att kunna upprätta framåtsyftande IUP i ämnen de själva inte undervisar i eftersom det ofta saknas underlag med beskrivande bedömningar om var eleven befinner sig i sitt lärande. Skolinspektionen vill poängtera att de skriftliga omdömena varken ska innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper utan relatera till de nationel-

la målen. Vidare framkommer en osäkerhet hos eleverna om vad IUP är och ska användas till. Det är viktigt att skolan klargör syftet med IUP för eleverna så att planen blir ett redskap i deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att Artediskolan behöver se över sina lokalt bearbetade betygskriterier och säkerställa att de överensstämmer med de nationella kursplanernas och betygskriteriernas krav i alla ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg)

Tillsynen visar genom stickprovskontroll att de lokalt framtagna kursmålen och betygskriterierna vid Artediskolan inte alltid stämmer överens med de nationella målen och betygskriterierna. Artediskolan behöver därför se över och säkerställa att de de lokalt framtagna kriterierna utgår från de kunskapskvaliteter som läroplan och kursplaner tar upp och säkerställa att alla lärare sätter betyg i överensstämmelse med de nationella betygskriterierna.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Som ett led i detta arbete behöver rektorn inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning. Skolan måste också upprätta en kvalitetsredovisning (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)

Vid tillsynen framkommer att uppföljningen av både kunskapsresultat och resultat av värdegrundsarbetet endast i liten omfattning systematiskt följs upp, utvärderas, dokumenteras och kommuniceras. Det leder till att resultaten inte alltid är kända i verksamheten och på ett tydligt sätt kan bidra till utveckling av verksamheten. Artediskolan har inte heller dokumenterat sitt kvalitetsarbete i en kvalitetsredovisning. Artediskolan behöver systematisera sina uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att behov av förbättringsinsatser tydliggörs. Rektorns roll är att leda kvalitetsarbetet på skolan, det vill säga följa upp, utvärdera och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Rektorn behöver ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Kvalitetsarbetet ska också dokumenteras i en kvalitetsredovisning. För stöd i utformningen av kvalitetsredovisning se Skolverkets allmänna råd om kvalitetsredovisning (SKOLFS 2006:18)

Skolinspektionen bedömer att rektorn på ett tydligt sätt behöver utvärdera och regelbundet ompröva de särskilda stödinsatser som ges (5 kap. grundskoleförordningen)

Rektorn vid Artediskolan uppger att rutiner saknas för att systematiskt utvärdera och regelbundet ompröva de särskilda stödinsatser som ges vid skolan. För att säkerställa att elever med behov av särskilt stöd får rätt stöd behöver rektorn regelbundet följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges, vilket är en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i större utsträckning behöver skapa forum för diskussioner av tolkning av mål och betygskriterier. Detta i syftet att lärarnas bedömning och betygssättning ska bli så likvärdig och rättvis som möjligt (1 kap. 2 § skollagen)

Rektorn uppger att diskussioner ibland förs mellan kollegor om betygssättning särskilt vid tveksamhet kring svårbedömda fall. I samband med nationella prov genomförs också viss sambedomning av elevers resultat utifrån mål att uppnå och betygskriterier. Den samlade bilden är dock att rektorn inte initierar någon organiserad systematisk samverkan kring dessa frågor, varken inom skolan eller i samverkan med andra skolor. För att kunna uppnå en så likvärdig och rättvis bedömning som möjligt är det av största vikt att mål och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion om bedömning mellan lärare på skolan såväl som med andra skolor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete med att klargöra mål och krav för föräldrar och elever (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter)

Tillsynen visar att föräldrar i Artediskolan i varierande omfattning informeras om utbildningens mål och krav, vilket medför att kunskapen om målen hos föräldrar och också varierar. Tillsynen visar också att informationen till eleverna om skolans mål och kriterier sker i olika stor omfattning i de olika klasserna och varierar mellan lärare och ämnen. I intervjuer med elever framkommer också att det inte alltid är tydligt för eleverna vad lärarnas bedömningar grundar sig på. De uppger vidare att de i vissa ämnen sällan vet vad som krävs av dem för att de ska få ett visst betyg. Detta kan vara en konsekvens av att informationen om och förtydliganden av mål och kriterier behöver förbättras vid Artediskolan.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att utveckla undervisningen så att den upplevs mer stimulerande och leder till utveckling för alla elever. (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, Lpo 94 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Riktlinjer)

Vid intervjuer med rektorn, personal och elever framkommer att det varierar om eleverna upplever undervisningen som stimulerande. I samtliga intervjugrupper finns en medvetenhet om denna variation. Exempelvis beskrivs att undervisningen i en del ämnen inte utgår från elevernas tidigare erfarenhet och kunskaper i ämnet utan bedrivs på en för avancerad nivå medan undervisningen i andra ämnen upplevs enahanda i fråga om innehåll, arbetssätt och redovisningsformer. Samtidigt lyfts goda exempel där läraren utgår från elevernas erfarenheter och kunskap, varierar arbetssätt och redovisningsformer på ett sätt som ger eleverna lust att lära och att de upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt. Lärarna vid Artediskolan behöver därför i sitt utvecklingsarbete sprida goda exempel på hur de kan utveckla undervisningen så att undervisningen i alla ämnen blir mer stimulerande. I det sammanhanget är det viktigt att utgå från elevernas tidigare erfarenheter och kunskaper samt att variera arbetssätt och redovisningsformer. Rektorn har ansvar för att skapa förutsättningar för lärarna att utveckla undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och personalen behöver individanpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Skolan behöver också arbeta för att elevernas lust att lära bibehålls och stimuleras ytterligare i samtliga ämnen och årskurser. (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper)

I intervjuer framkommer att det varierar i hur stor utsträckning undervisningen individanpassas avseende innehåll, arbetssätt och redovisningsformer beroende på den enskilda lärarens intresse och förmåga. Det är dock, enligt eleverna, vanligt att alla elever i en klass har samma arbetsuppgifter. Enligt läroplanen ska nyfikenhet och lust att lära utgöra en grund för undervisningen. Det är därför viktigt att undervisningen anpassas utifrån de enskilda elevernas behov och särskilda förutsättningar samt innehåller utmaningar för alla elever. Tillsynen visar genom intervjuer och dokumentstudier att Artediskolan har problem med att motivera och stimulera eleverna. En allt större grupp elever uppges ha tappat lusten att lära och är svåra att motivera i skolarbetet.

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Artediskolan behöver förbättra sin samverkan, både inom skolan och med avlämnande 1 – 6 skolor (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer)

Tillsynen visar genom intervjuer och dokumentstudier att Artediskolan har behov av att i större utsträckning diskutera och föra pedagogiska samtal med utgångspunkt i skolans styrdokument för att utveckla en samsyn inom skolan. De behöver i högre grad samverka i frågor kring arbetssätt, arbetsformer, kunskapssyn och bedömning. Samverkan mellan Artediskolan och de skolor där eleverna går i årskurserna 1 – 6 sker vid överlämnande av elever från årskurs 6 till 7. Vid övergång lämnas främst information om elever i behov av särskilt stöd. Information och dokumentation av alla elevers kunskapsutveckling i samtliga ämnen ingår inte som en rutin vid överlämnande. Samver-

kan kring information om exempelvis arbetssätt, arbetsformer, kunskapssyn, bedömning och arbetet med normer och värden framkommer inte heller vid tillsynen.

Samverkan inom skolan och mellan Artediskolan och avlämnande skolor behöver utvecklas och stärkas i syfte att stödja elevernas allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv och som ett led i att främja likvärdig bedömning.

Skolinspektionen bedömer att alla lärare vid Artediskolan inte arbetar aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Intervjuade elever uppger att de tillsammans med en del lärare inom vissa ämnen kan påverka arbetssätt och arbetsformer, men att det är läraren som planerar och bestämmer aktuella arbetsområden. Det förekommer att elever och lärare diskuterar hur arbetet kan genomföras och där elevers initiativ tas tillvara, men det är mer kopplat till enskilda lärare än som en medveten strategi från skolans sida

Intervjuad personal bekräftar att eleverna till viss del kan påverka arbetssätt och redovisningsformer samt ibland innehållet inom större arbetsområden. Både lärare och elever uppger dock att elevinflytandet vid skolan behöver förbättras.

Det är vidare skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att i högre grad informera om mål, uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar

Tillsynen visar också att elevers möjligheter att arbeta i demokratiska former, exempelvis genom klassråd och elevråd, inte genomförs regelbundet. Eleverna uttrycker att arbetet med klassråd och elevråd inte känns viktigt och meningsfullt. En anledning som angavs var att många frågor och initiativ till förbättringar som tagits upp inte fått särskilt stor respons hos personal och skolledning. En annan anledning som nämndes var att de saknade ett tydligt vuxenstöd i elevrådsarbetet. Skolans arbete med att utveckla elevernas kunskap om demokratins principer och deras förmåga att arbeta i demokratiska former behöver därför förbättras. Skolinspektionen vill också poängtera skolans ansvar för att skapa intresse för demokratiarbetet bland eleverna.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Tillit till elevens förmåga

Skolinspektionen bedömer att Rektorn och lärarna inte har höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot)

I intervju med rektorn om skolans resultat och lärandemiljö framför rektorn att Artediskolan har låga förväntningar på eleverna och att de förväntningar som finns, inte

alltid är tydliggjorda. Detta kan vara en anledning till skolans låga resultat avseende både kunskaper och lärandemiljön. Skolans rektor och personalen behöver därför i större utsträckning följa upp och utvärdera resultat, föra diskussioner om hur de kan förbättra resultaten med utgångspunkt i den kunskapssyn och värdegrund som skolans styrdokument tar sin utgångspunkt i.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygg lärandemiljö

Skolinspektionen bedömer att skolans ordningsregler inte är förankrade och de efterlevs inte i tillräckligt hög grad. Alla lärare tar heller inte ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs (6 kap. 8 b § Grundskoleförordningen, Lpo 94 2.1 Normer och värden, Riktlinjer)

Vid Artediskolan finns utarbetade regler men elever uppger i intervjuer att de inte varit med om att ta fram reglerna och att reglerna inte regelbundet följs upp. Tillsynen visar vidare i intervjuer och observationer, att eleverna i varierande grad följer de överenskomna regler som finns utarbetade vid skolan samt att lärarna i varierande grad agerar när reglerna bryts. Skolans personal och elever behöver se över skolans regler tillsammans för att förankra dem och nå en större samsyn i syfte att nå en bättre efterlevnad av både elever och personal.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och personalen behöver säkerställa att alla i skolan arbetar för att relationerna mellan vuxna samt mellan elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, Lpo 94, 2.2 Kunskaper)

I intervjuer med rektorn och lärarna framkommer att skolan till stor del arbetar aktivt för att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan, att de tycker att klimatet mellan lärare och elever och elever emellan till övervägande del är gott. De äldre eleverna uppger att de för det mesta känner sig trygga i skolan. De yngre eleverna i årskurs 7 uppger dock att de inte gärna passerar genom skolans centralhall på raster och håltimmar eftersom det känns otryggt. Det har också framkommit indikationer på att det finns elever som upplever att de inte har något förtroende för en del av lärarna och upplever att de inte får det stöd och den hjälp som de behöver från skolan med sina problem.

Skolinspektionen bedömer att Artediskolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav (14 a 8 § kap. skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling)

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen granskat har Artediskolan utarbetat utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Denna lag har upphört och från och med den 1 januari 2009 regleras skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14 a kap. skollagen samt i diskrimineringslagen. Kravet har skräpts genom att planerna numera ska upprättas årligen, inte bara följas upp och ses över. Planerna ska således, utifrån en aktuell kartläggning av verksamheterna, upprättas årligen.

Den plan Skolinspektionen tagit del av beskriver i allmänna ordalag insatser för det förebyggande arbetet med kränkande behandling. I planen framgår även hur personalen skall agera vid akuta situationer av kränkande behandling. Planen saknar dock uppgifter om vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Det saknas också en beskrivning av hur elever har varit delaktiga i arbetet med att ta fram planen. Vid intervjuer framkommer vidare att elever inte medverkat i att ta fram planen samt att föräldrar inte gjorts delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att bland annat mot bakgrund av de låga resultaten är det av största vikt att skolan utreder behoven och analyserar hur särskilt stöd ges samt vidtar åtgärder så att fler elever når målen i alla ämnen (5 kap. grundskoleförordningen, 4 kap. 1 § andra stycket skollagen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper)

Tillsynen visar att skolan har vissa rutiner för att uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd, framför allt i svenska, engelska och matematik. Det specialpedagogiska stödet ges i huvudsak i dessa ämnen, enskilt eller i grupp. Enligt skollag och grundskoleförordning är dock elevens rätt till särskilt stöd inte begränsat till vissa ämnen utan gäller alla ämnen. Särskilt stöd ges också i form av en särskild undervisningsgrupp. Vid intervjuer framkommer dock att stödinsatser inte alltid ges i den omfattning som motsvarar elevernas faktiska behov till följd av bristande resurser och kunskap om vilket stöd eleven behöver samt rutiner kring hur skolan agerar när det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Artediskolan behöver därför ta fram rutiner för detta arbete. Skolan behöver också följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och bedrivs i syfte att ta reda på om rätt stöd ges samt se till att stöd ges i en omfattning som motsvarar elevernas faktiska behov. Skolinspektionen vill i detta sammanhang även framhålla vikten av att den ordinarie undervisningen anpassas utifrån de enskilda elevernas behov och särskilda förutsättningar. Det är också viktigt att elevens behov inte bara ses som individproblem utan att elevens svårigheter ställs i relation till undervisningen och lärandemiljön i övrigt. Detta är särskilt angeläget då kunskapsresultaten överlag behöver förbättras vid Artediskolan.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen)

Vid intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsoteamet framträder en otydlighet om vilka rutiner som finns kring upprättande av åtgärdsprogram. Vid Artediskolan utarbetar varje ämneslärare ett åtgärdsprogram när de anser att en elev riskerar att inte nå målen för ämnet utan att rektorn först informeras och utan att behovet först utreds. Det leder till att en elev kan ha många åtgärdsprogram. Vidare uppges att när en elev har tre åtgärdsprogram ska den så kallade elevhälsopedagogen se till att rektorn informeras och att en elevvårdskonferens hålls. Det framkommer dock skilda åsikter om det är så det ska gå till och om det är så det går till. Skolinspektionen vill poängtera att rektorn ska informeras när en elev befars ha svårigheter att nå målen och att rektorn ska se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, vilka åtgärder skolan ska vidta för att eleverna skall nå målen samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska också ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

De exempel på åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del har mer karaktären av ett dokument som anger vilka mål eleven inte bedöms uppnå. Av åtgärdsprogrammen framgår inte elevens behov, hur skolan ska tillgodose dessa behov eller hur åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas.

För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd och uppfylla förordningens krav är det viktigt att skolan arbetar för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras så att åtgärdsprogrammen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Stöd för hur åtgärdsprogram kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25).

Skolinspektionen bedömer att Artediskolan måste utreda om det finns elever vid skolan med behov av studiehandledning på modersmålet och säkerställa att studiehandledning på modersmålet ges till de elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskolförordningen)

Av rektorsintervjun framgår att det finns elever på skolan med annat modersmål än svenska som kan vara i behov av studiehandledning på sina modersmål men där skolan inte utreder behovet av eller ger studiehandledning.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Rektorns beslutsfattande

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte alltid fattar beslut enligt bestämmelserna (5 kap. 1 § grundskoleförordningen)

Se vidare, bristområdet om särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg inte iakttas avseende lärarstudenter och korttidsvikarier (2 a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg)

Vid intervju med rektorn framkommer att lagen om registerkontroll efterlevs i fråga om tillsvidareanställningar eller längre vikariat och oftast i fråga om kortare vikariat. Det framkommer emellertid också att skolan inte alltid kräver utdrag från korttidsvikarier och av lärarstudenter, vilket lagen föreskriver.